

Commissie internationale handel

2023/2042(INI)

29.6.2023

ADVIES

van de Commissie internationale handel

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake de betrekkingen tussen de EU en Zwitserland
(2023/2042(INI))

Rapporteur voor advies: Jörgen Warborn

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het
Reglement

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie internationale handel verzoekt de bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat de economische en handelsbetrekkingen van Zwitserland met de EU voornamelijk worden geregeld door een vrijhandelsovereenkomst en een reeks bilaterale overeenkomsten, waaronder de overeenkomst inzake het vrije verkeer van personen, op grond waarvan Zwitserland ermee heeft ingestemd bepaalde aspecten van de EU-wetgeving over te nemen in ruil voor toegang tot een deel van de interne markt van de EU;
- B. overwegende dat Zwitserland en de EU belangrijke economische partners zijn – de EU is de belangrijkste handelspartner van Zwitserland en Zwitserland is de vierde handelspartner van de EU, na China, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk; overwegende dat de EU en Zwitserland tot elkaars belangrijkste bestemmingen behoren voor buitenlandse investeringen en belangrijke partners zijn op het gebied van de handel in diensten;
- C. overwegende dat de EU en Zwitserland tussen 2014 en 2021 hebben onderhandeld over een institutionele kaderovereenkomst om de betrekkingen tussen de EU en Zwitserland te herstructureren, met name door belangrijke regels en procedures vast te stellen voor de dynamische overname en homogene toepassing van de internemarktwetgeving, om te zorgen voor een gelijk speelveld en de handhaving van de staatssteunregels, en om te voorzien in een goed functionerend mechanisme voor geschillenbeslechting;
- D. overwegende dat de Zwitserse Bondsraad op 26 mei 2021 heeft besloten de onderhandelingen over de institutionele kaderovereenkomst eenzijdig te beëindigen;
 1. erkent dat historische, sterke en stabiele betrekkingen tussen de EU en Zwitserland en gedeelde waarden al tientallen jaren bijdragen tot vrede, economische welvaart, sociale rechtvaardigheid en samenwerking in Europa;
 2. onderstreept dat het waarborgen, versterken en verdiepen van sterke, stabiele en duurzame handelsbetrekkingen met Zwitserland – de op drie na grootste handelspartner van de EU – een hoge prioriteit blijft en in het fundamentele belang van beide partijen is, met name in het huidige turbulente internationale klimaat; is van mening dat gemoderniseerde en wederzijds voordelige betrekkingen, ondersteund door een ambitieuze overeenkomst, niet alleen de handelsbelemmeringen moet verminderen, maar ook een gelijk speelveld voor EU-burgers en marktdeelnemers moet creëren, vertrouwen, stabiliteit, banen, groei en welvaart moet genereren, de niet-discriminerende bescherming van de rechten van werknemers moet waarborgen, het hoogste niveau van bescherming van consumenten en het milieu moet verzekeren en eerlijke concurrentie, duurzame ontwikkeling, sociale zekerheid, vooruitgang en rechtvaardigheid moet waarborgen; benadrukt dat het belangrijk is de gezamenlijke inspanningen voort te zetten om de Wereldhandelsorganisatie (WTO), met name haar geschillenbeslechtingsorgaan, te hervormen en in de aanloop naar de 13e Ministeriële Conferentie van de WHO duurzame en groene handelsinitiatieven te bevorderen;

3. merkt op dat de roamingverordening van de EU een succesverhaal is dat met name de burgers in grensregio's ten goede komt en meer in het algemeen het vrije verkeer van personen vergemakkelijkt; merkt op dat de landen van de Europese Economische Ruimte de roamingverordening al toepassen; moedigt Zwitserland aan te overwegen de roamingverordening ook toe te passen als onderdeel van een nieuwe overeenkomst tussen de EU en Zwitserland ten behoeve van zowel Zwitserse als EU-burgers;
4. wijst erop dat Zwitserland de EU-sancties tegen Rusland in de context van de Russische agressie tegen Oekraïne heeft overgenomen; is van mening dat Zwitserland en de EU nauw moeten samenwerken om Russische bevroren tegoeden te gebruiken voor de wederopbouw van Oekraïne;
5. betreurt het besluit van de Zwitserse Bondsraad om de onderhandelingen over de institutionele kaderovereenkomst te beëindigen, welke van essentieel belang zou zijn voor het sluiten van eventuele nieuwe overeenkomsten inzake de verdere deelname van Zwitserland aan de interne markt en de voortzetting van vlotte handel in verschillende industriële sectoren;
6. merkt op dat de betrekkingen tussen de EU en Zwitserland, zonder enige modernisering van de vrijhandelsovereenkomst, die 50 jaar geleden is gesloten en sindsdien niet is aangepast aan de ontwikkelingen op het gebied van de internationale handelsregels, en van het pakket bilaterale overeenkomsten (I en II), dat bijna 20 jaar geleden is gesloten, en zonder een correcte omzetting, uitvoering en handhaving van de internemarktwetgeving, niet ten volle ten goede zullen komen aan burgers en bedrijven en in de loop der tijd onvermijdelijk zullen verslechteren; is van mening dat de EU moet streven naar pragmatische oplossingen om deze kwestie tussen de EU en Zwitserland op te lossen; merkt op dat verouderde bilaterale overeenkomsten moeten worden herzien om het verstrijken ervan te voorkomen en om rekening te houden met de ontwikkeling van de relevante EU-wetgeving om de wederzijdse markttoegang te behouden, met name op het gebied van wederzijdse markttoegang voor industriële goederen, vereenvoudiging van douaneregels, vrij verkeer van personen, technische handelsbelemmeringen en overheidsopdrachten; verzoekt de Europese Commissie daarom een mandaat voor de modernisering van de vrijhandelsovereenkomst voor te stellen zodra de onderhandelingen zijn hervat;
7. merkt op dat investeringsbescherming momenteel wordt gewaarborgd door verouderde bilaterale overeenkomsten tussen Zwitserland en slechts negen EU-lidstaten; is van mening dat een moderne investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de EU en Zwitserland de rechtszekerheid voor investeerders aan beide zijden zou vergroten en de bilaterale handelsbetrekkingen verder zou versterken; dringt er daarom bij de Commissie op aan een mandaat voor te stellen voor onderhandelingen over een moderne investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de EU en Zwitserland;
8. wijst op het belang van intensievere samenwerking tussen Zwitserland en de EU om de klimaatverandering te bestrijden; wijst erop dat het belangrijk is na dat de EU en Zwitserland nadenken over de deelname van Zwitserland aan verschillende aspecten van de Europese Green Deal, met name aan het REPowerEU-programma, met inbegrip van de Europese alliantie voor de fotovoltaïsche zonne-energiesector; pleit voor het vinden van mogelijkheden voor samenwerking tussen de EU en Zwitserland in het

kader van het Fit for 55-pakket van de EU;

9. benadrukt dat de overeenkomst inzake wederzijdse erkenning (2002) steeds verder verouderd raakt, aangezien deze niet kan worden geactualiseerd in het licht van nieuwe EU-wetgeving; merkt op dat dit feit reeds technische belemmeringen heeft opgeworpen en de handel in medische hulpmiddelen heeft belemmerd, en dat dit in de toekomst ook het geval zal zijn voor werktuigbouwkunde, machines, of bouwproducten en kunstmatige intelligentie; is van mening dat de EU moet streven naar pragmatische oplossingen om deze kwestie tussen de EU en Zwitserland op te lossen;
10. merkt op dat bedrijfs- en brancheorganisaties momenteel alleen via informele informatiekkanalen worden geraadpleegd; verzoekt de onderhandelaars overeenstemming te bereiken over de instelling van een bilateraal platform voor voorafgaand en aansluitend overleg tussen de EU en Zwitserland, met als doel besprekingen en overleg te faciliteren voordat nieuwe maatregelen of subsidies worden vastgesteld die een negatief effect zouden kunnen hebben op de handel of investeringen; is van mening dat bedrijfs- en brancheorganisaties eventuele nieuwe wrijvingen op handels- of investeringsgebied onder de aandacht van het secretariaat van dit platform moeten kunnen brengen; is van mening dat het platform uiteindelijk integraal deel moet uitmaken van het governancekader van de gemoderniseerde handelsovereenkomst en de oprichting van een kmo-helpdesk moet omvatten die de handelskosten en administratieve lasten kan helpen verminderen en de deelname van kmo's aan de internationale handel kan helpen vergroten;
11. wijst op het belang van begeleidende maatregelen die een doeltreffende en niet-discriminerende bescherming van de rechten van werknemers waarborgen, ervoor zorgen dat mobiele, gedetacheerde en lokale werknemers op dezelfde werkplek gelijk loon voor gelijk werk ontvangen en tegelijkertijd marktdeelnemers uit de EU in staat stellen in Zwitserland diensten te verlenen; benadrukt dat dergelijke begeleidende maatregelen noodzakelijk zijn om een gelijk speelveld tot stand te brengen voor EU-burgers en marktdeelnemers in gebieden waar Zwitserland toegang heeft tot de interne markt van de EU;
12. onderkent dat de Commissie flexibiliteit heeft geboden en compromissen heeft voorgesteld tijdens eerdere onderhandelingen over de institutionele kaderovereenkomst en tijdens de lopende verkennende gesprekken;
13. is ingenomen met het besluit van de Zwitserse Bondsraad om een mandaat te verlenen voor het opstellen van belangrijke parameters voor een onderhandelingsmandaat met de EU en dringt er bij de Commissie en de Zwitserse Bondsraad op aan de onderhandelingen onverwijld te openen; onderstreept dat de totstandbrenging van een uitgebreide kaderovereenkomst de meest efficiënte manier is om bestaande bilaterale overeenkomsten te moderniseren en in te spelen op veranderende prioriteiten op gebieden als klimaatverandering, digitalisering, werknemersrechten en sociale cohesie; benadrukt dat het belangrijk is gebruik te maken van het huidige momentum, aangezien Zwitserland in oktober 2023 algemene verkiezingen houdt en de verkiezingen voor het Europees Parlement in juni 2024 plaatsvinden; verzoekt de Commissie het Europees Parlement tijdig te informeren over alle nieuwe ontwikkelingen en het nauw te betrekken bij alle stappen die verband houden met mogelijke toekomstige

onderhandelingen, rekening te houden met zijn standpunten en eventuele toekomstige onderhandelingsmandaten te beperken tot vijf jaar;

14. onderstreept dat uitonderhandelde overeenkomsten een structuur moeten krijgen die horizontale consistentie en transparantie mogelijk maakt, teneinde de uitvoering van bestaande bilaterale overeenkomsten en van nieuwe en bijgewerkte overeenkomsten op een begrijpelijke en praktische wijze te vergemakkelijken, die rechtszekerheid en voorspelbaarheid biedt en waarborgt dat burgers, werknemers en bedrijven die betrokken zijn bij de handel tussen de EU en Zwitserland hun rechten doeltreffend kunnen uitoefenen;
15. is van mening dat de governance van een potentiële institutionele kaderovereenkomst tussen de EU en Zwitserland of een gemoderniseerde vrijhandelsovereenkomst moet worden geschraagd door een gemengd comité dat zorg draagt voor gezamenlijke monitoring, een gestructureerde dialoog en controle door het Europees Parlement en het Zwitserse parlement;
16. benadrukt dat de Zwitserse Bondsraad zich niet heeft geschaard achter het streven van de EU om de bescherming van fossiele brandstoffen uit het Verdrag inzake het Energiehandvestverdrag te schrappen; stelt met bezorgdheid vast dat in de EU gevestigde fossielebrandstofbedrijven hun activiteiten via Zwitserland kunnen structureren, zodat zij nog steeds beschermd kunnen worden uit hoofde van het Energiehandvestverdrag; spoort de Zwitserse regering en de Commissie aan zich in te zetten voor het verkennen van mogelijke gecoördineerde maatregelen met betrekking tot de volgende stappen inzake het Energiehandvestverdrag.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	27.6.2023
Uitslag eindstemming	+ : 36 - : 0 0 : 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Alessandra Mussolini, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Ernő Schaller-Baross, Helmut Scholz, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jürgen Warborn, Iuliu Winkler
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Mazaly Aguilar, Reinhard Bütikofer, Svenja Hahn, Michiel Hoogeveen, Seán Kelly, Miapetra Kumpula-Natri, Javier Moreno Sánchez

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

36	+
ECR	Mazaly Aguilar, Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen
ID	Danilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó, Ernő Schaller-Baross
PPE	Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Gabriel Mato, Alessandra Mussolini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Svenja Hahn, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Heidi Hautala

0	-

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding